

## گندمکاران

### همچنان در انتظار تسویه کامل

سرشماری کشاورزی ۱۴۰۳ نشان می‌دهد گندم با ۷/۷ میلیون هکتار کشت، ستون اصلی تولید روستایی است. با این حال، حدود ۵ درصد از مطالبات، معادل ۸ هزار میلیارد تومان، هنوز پرداخت نشده‌است. این تأخیر، در حالی که فصل کاشت پاییزه آغاز شده‌است، نقدینگی کشاورزان را برای تأمین بذر و کود مختل کرده و اعتماد به سیاست‌های خرید تضمینی را کاهش داده‌است. وزارت جهاد کشاورزی وعده تسویه تا پایان مهر ۱۴۰۴ داده‌است اما کشاورزان به‌ویژه در مناطق سردسیر از تکرار وعده‌های بی‌سرانجام گلایه دارند.

■ ■ ■

گندم به‌عنوان مهم‌ترین محصول زراعی، نقشی بی‌بدیل در تأمین امنیت غذایی کشورمان دارد. سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳ نشان می‌دهد ۸۷ درصد از بهره‌بردار ی‌های کشاورزی در مناطق روستایی متمرکز است و گندم با اختصاص ۷ میلیون ۷۴۹ هزار هکتار از اراضی زراعی (۵۹ درصد دیم و ۴۱ درصد آبی)، محور تولید کشاورزی روستایی را تشکیل می‌دهد. این محصول که از سوی بیش از ۴/۳ میلیون خانوار بهره‌بردار تولید می‌شود، نه‌تنها نیاز داخلی را تأمین می‌کند، بلکه خودکفایی ایران در گندم را به نمدادی از استقلال اقتصادی تبدیل کرده‌است. با این حال، تأخیر در پرداخت مطالبات گندمکاران، این دستاورد بزرگ را با چالش مواجه کرده‌است.

#### وضعیت پرداخت‌ها

بر اساس آخرین گزارش‌ها تا مهر ۱۴۰۴، حدود ۹۵ درصد از مطالبات گندمکاران برای سال زراعی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ تسویه شده که از مجموع حدود ۱۶۰ هزار میلیارد تومان مطالبات گندمکاران بابت تحویل ۷/۵ میلیون تن گندم، بیش از ۱۵۲ هزار میلیارد تومان پرداخت شده و ۵ درصد باقی‌مانده، معادل ۸ هزار میلیارد تومان تا پایان مهر ۱۴۰۴ واریز خواهد شد. وزیر جهاد کشاورزی، نیز در اظهاراتی مشابه از پرداخت ۹۴/۵ درصد مطالبات خرید داده‌است و تأکید کرده هماهنگی با سازمان برنامه و بودجه برای تسویه نهایی در جریان است.

با این حال، این پیشرفت برای کشاورزان کافی نیست و معتقدند بخش عمده‌ای از تأخیرها به کسر ۵۰۰ تومان به ازای هر کیلوگرم گندم برای حق بیمه گندم‌زارها مربوط می‌شود که هنوز عملیاتی نشده‌است. این مبلغ که از نرخ تضمینی ۲۱ هزار تومانی کسر شده، قرار بود به صندوق بیمه کشاورزی اختصاص یابد، اما کشاورزان گزارش می‌دهند این مبلغ بازنگشته‌است و شفافیت لازم درباره آن وجود ندارد. در تیر ماه ۱۴۰۴، پرداخت‌ها تنها به ۳۸ درصد رسیده بود و نگرانی‌هایی درباره هدررفت گندم از چرخه خرید تضمینی مطرح شد، اما اقدامات بعدی دولت، از جمله انتشار اوراق مشارکت ۵۰ هزار میلیارد تومانی در سال گذشته، روند را بهبود بخشید.

#### محدودیت‌های بودجه‌ای و ناهماهنگی

تأخیر در پرداخت مطالبات گندمکاران ریشه در مشکلات ساختاری بودجه دارد. قانون خرید تضمینی محصولات کشاورزی، دولت را موظف می‌کند وجه گندم تحویلی را ظرف ۴۸ ساعت به حساب کشاورزان واریز کند، اما محدودیت‌های مالی و ناترازی بودجه‌ای، این تعهد را بارها نقض کرده‌است. در سال زراعی جاری، افزایش ۳۰ تا ۵۰ درصدی قیمت نهاده‌های کشاورزی مانند کود شیمیایی و بذر، به دلیل نوسانات ارزی، فشار مضاعفی بر کشاورزان وارد کرده‌است. چراکه تنها است که نرخ خرید تضمینی گندم (۲۱ هزار تومان به ازای هر کیلوگرم)، با تورم ۴۰ درصدی هزینه‌های تولید همخوانی ندارد.

سازمان برنامه و بودجه اعلام کرده کسری منابع، دلیل اصلی تأخیرها بوده‌است. با این حال، مصوبه شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا در سال گذشته که اجازه انتشار اوراق مشارکت برای تأمین ۵۰ هزار میلیارد تومان را داد، بخشی از مشکل را حل کرد. تأخیر در پرداخت مطالبات، تأثیرات گسترده‌ای بر اقتصاد کشاورزی و معیشت روستاییان داشته‌است. سرشماری ۱۴۰۳ نشان می‌دهد ۸۷ درصد خانوارها بهره‌بردار روستاها هستند و ۷۷ درصد آنها باسوادند که نشان‌دهنده ظرفیت بالای این جوامع برای پذیرش فناوری‌های نوین است اما بدون تفهنگی کافی، این ظرفیت هدر می‌رود. کشاورزان استان‌های کلیدی مانند خوزستان، فارس و گلستان گزارش می‌دهند برای خرید بذر و کود پاییزه با مشکل مواجه شده‌اند که می‌تواند تولید گندم سال آینده را کاهش دهد.

این تأخیرها همچنین به افزایش بدهی‌های بانکی کشاورزان منجر شده‌است. نرخ مطالبات معوق بخش کشاورزی به ۳۵ درصد رسیده که بالاترین میزان در سال‌های اخیر است. از سوی دیگر، کاهش انگیزه تولید، خطر خروج گندم از چرخه خرید تضمینی را افزایش و برخی کشاورزان را به سمت فروش در بازار آزاد یا احتکار سوق داده‌است. این امر، زنجیره تأمین آرد و نان را مختل کرده و قیمت نان در بازار آزاد تا ۱۵ درصد افزایش داده‌است. کارشناسان هشدار می‌دهند ادامه این روند، می‌تواند خودکفایی گندم را تهدید کند و کشور را به سمت واردات با هزینه‌ای بالغ بر میلیاردها دلار، سوق دهد. آنها معتقدند کوتاهی در تسویه مطالبات گندمکاران منجر به کاهش تولید گندم و افزایش تورم مواد غذایی می‌شود و وابستگی به واردات، هزینه‌های سنگینی را به اقتصاد ملی تحمیل خواهد کرد.

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

#### گزارش یک

#### سعیده زمانی

۲۰ درصدی تقاضا نسبت به ششمین دوره داشت. در کنار

حذف حساب و کالنی در هشتمین دوره ثبت درخواست خرید ایران خودرو، انتظارات تورمی نیز نقش مهمی در افزایش تقاضا داشته‌است. در شرایط تورم بالا و نوسانات ارزی، انتظارات تورمی نقش کلیدی در هدایت رفتار اقتصادی خانوارها و سرمایه‌گذاران ایفا می‌کند. در واقع در چنین شرایطی افراد ترجیح می‌دهند به جای آنکه پول خود را به صورت نقد نگهداری کنند، آن را به سمت خرید دارایی‌های با دوامی مثل خودرو هدایت کنند. از سویی دیگر شکاف ایجاد شده میان قیمتی که کارخانه برای یک خودرو در نظر گرفته با بهای آن در بازار نیز از دیگر دلایل این تقاضا می‌تواند باشد. با این حال به گفته بسیاری از کارشناسان افزایش قیمت کارخانه موقتاً می‌تواند فاصله را کم کند، ولی در بلندمدت درمان نیست.

فروش دو خودروساز بزرگ کشور حدود ۹ میلیون نفر بود که بیشترین سهم مربوط به ایران خودرو بود، اما در طرح‌های بعدی و با تصمیم سیاستگذار برای ایجاد حساب و کالنی به مرور تقاضا برای خرید از خودروسازان کاهش یافت. در آخرین طرح فروش شرکت ایران خودرو در سال ۱۴۰۳ در بهمن ماه نیز ۹۱۱ هزار نفر ثبت‌نام کردند اما در نخستین طرح اسمال که در فروردین ماه انجام گرفت، تعداد متقاضیان با افت ۴ درصدی به ۸۷۰ هزار نفر رسید. تعداد متقاضیان در طرح‌های بعدی هم با کاهش قابل توجهی همراه بود. تعداد شرکت‌کنندگان در ششمین طرح خودرویی که مربوط به تیرماه است به حدود ۵۲۰ هزار نفر رسید اماوج کاهش تقاضا به هفتمین دوره فروش این شرکت برمی‌گردد که تعداد این افراد به رقم عجیب حدود ۴۱۵ هزار نفر کاهش یافت که خبر از افت بیش از

فروش دو خودروساز بزرگ کشور حدود ۹ میلیون نفر بود که بیشترین سهم مربوط به ایران خودرو بود، اما در طرح‌های بعدی و با تصمیم سیاستگذار برای ایجاد حساب و کالنی به مرور تقاضا برای خرید از خودروسازان کاهش یافت. در آخرین طرح فروش شرکت ایران خودرو در سال ۱۴۰۳ در بهمن ماه نیز ۹۱۱ هزار نفر ثبت‌نام کردند اما در نخستین طرح اسمال که در فروردین ماه انجام گرفت، تعداد متقاضیان با افت ۴ درصدی به ۸۷۰ هزار نفر رسید. تعداد متقاضیان در طرح‌های بعدی هم با کاهش قابل توجهی همراه بود. تعداد شرکت‌کنندگان در ششمین طرح خودرویی که مربوط به تیرماه است به حدود ۵۲۰ هزار نفر رسید اماوج کاهش تقاضا به هفتمین دوره فروش این شرکت برمی‌گردد که تعداد این افراد به رقم عجیب حدود ۴۱۵ هزار نفر کاهش یافت که خبر از افت بیش از

فروش دو خودروساز بزرگ کشور حدود ۹ میلیون نفر بود که بیشترین سهم مربوط به ایران خودرو بود، اما در طرح‌های بعدی و با تصمیم سیاستگذار برای ایجاد حساب و کالنی به مرور تقاضا برای خرید از خودروسازان کاهش یافت. در آخرین طرح فروش شرکت ایران خودرو در سال ۱۴۰۳ در بهمن ماه نیز ۹۱۱ هزار نفر ثبت‌نام کردند اما در نخستین طرح اسمال که در فروردین ماه انجام گرفت، تعداد متقاضیان با افت ۴ درصدی به ۸۷۰ هزار نفر رسید. تعداد متقاضیان در طرح‌های بعدی هم با کاهش قابل توجهی همراه بود. تعداد شرکت‌کنندگان در ششمین طرح خودرویی که مربوط به تیرماه است به حدود ۵۲۰ هزار نفر رسید اماوج کاهش تقاضا به هفتمین دوره فروش این شرکت برمی‌گردد که تعداد این افراد به رقم عجیب حدود ۴۱۵ هزار نفر کاهش یافت که خبر از افت بیش از

فروش دو خودروساز بزرگ کشور حدود ۹ میلیون نفر بود که بیشترین سهم مربوط به ایران خودرو بود، اما در طرح‌های بعدی و با تصمیم سیاستگذار برای ایجاد حساب و کالنی به مرور تقاضا برای خرید از خودروسازان کاهش یافت. در آخرین طرح فروش شرکت ایران خودرو در سال ۱۴۰۳ در بهمن ماه نیز ۹۱۱ هزار نفر ثبت‌نام کردند اما در نخستین طرح اسمال که در فروردین ماه انجام گرفت، تعداد متقاضیان با افت ۴ درصدی به ۸۷۰ هزار نفر رسید. تعداد متقاضیان در طرح‌های بعدی هم با کاهش قابل توجهی همراه بود. تعداد شرکت‌کنندگان در ششمین طرح خودرویی که مربوط به تیرماه است به حدود ۵۲۰ هزار نفر رسید اماوج کاهش تقاضا به هفتمین دوره فروش این شرکت برمی‌گردد که تعداد این افراد به رقم عجیب حدود ۴۱۵ هزار نفر کاهش یافت که خبر از افت بیش از

فروش دو خودروساز بزرگ کشور حدود ۹ میلیون نفر بود که بیشترین سهم مربوط به ایران خودرو بود، اما در طرح‌های بعدی و با تصمیم سیاستگذار برای ایجاد حساب و کالنی به مرور تقاضا برای خرید از خودروسازان کاهش یافت. در آخرین طرح فروش شرکت ایران خودرو در سال ۱۴۰۳ در بهمن ماه نیز ۹۱۱ هزار نفر ثبت‌نام کردند اما در نخستین طرح اسمال که در فروردین ماه انجام گرفت، تعداد متقاضیان با افت ۴ درصدی به ۸۷۰ هزار نفر رسید. تعداد